

Aandacht voor het spirituele in palliatieve zorg: hoezo?

**Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen
ism de netwerken palliatieve zorg van de provincie Antwerpen
3 en 17 oktober 2017**

Deze tweedaagse cursus wil antwoorden zoeken op de vraag waarmee de spirituele dimensie van je werk als palliatieve zorgverlener te maken heeft. Wat is het verband met het godsdienstige? Naar welke lagen van de ervaring, uitdrukkingen, stiltes van patiënten verwijst ze je? Kan je je daarin vormen, kan je je 'geestelijk oefenen' en bestaat er bijvoorbeeld zoiets als 'spirituele symptomen'?

De begeleider wil daarbij een kader en middelen aanreiken en/of zoeken om spirituele zorg te ontwikkelen. Het belangrijkste 'middel' is je eigen 'spiritualiteit', je zijn, je diepe attitude: in spirituele zorg is immers de kwaliteit van je aanwezigheid, de kwaliteit van je stilte, essentieel. Je kunt maar spirituele noden en ervaringen aanvoelen als je die enigszins ook bij jezelf hebt onderkend. Aldus zal stilgestaan worden bij het spirituele in verlangen naar leven, gekwetst worden door het kwaad, kiezen en twijfelen, lijden bij palliatieve patiënten en bij jezelf. Daarnaast wordt ook een eenvoudige methode voor een spirituele anamnese aangeboden. Dit alles wordt gebracht in de vorm van inleidingen, oefeningen en groepsgesprekken.

Doelgroep Artsen, verpleegkundigen, psychologen, pastores, moreel consulenten, maatschappelijk werkers, ergotherapeuten, kinesitherapeuten, vrijwilligers, ...
Data dinsdagen **3 en 17 oktober 2017** van 9u30 tot 16u30
Docent **dr. Marc Desmet**, jezuïet en arts, medisch verantwoordelijke palliatief supportteam en palliatieve eenheid Jessa Ziekenhuis Hasselt
Accreditatie wordt aangevraagd.
Prijs 150 euro te betalen op rekeningnummer IBAN BE65 0012 7642 2996 / BIC KREDBEBB van PNM vzw
Locatie Welzijnszorg Kempen, Antwerpseweg 1, 2440 Geel (E313 afrit Geel West)
Inschrijving via [INSCHRIJFFORMULIER](#)

Bijkomende vragen ?

Contact: Nathalie Fobe, vormingsmedewerker Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen, 02/255 30 42 of vorming@palliatief.be, of het Palliatief Netwerk Mechelen via griet.snackaert@pnmechelen.be.